

מדור הבחינות

מינהל הסטודנטים

אוניברסיטת בר-אילן

מספר סידורי 1521491

מס' מח': 43
 שנת: תשע"ו סמסטר: 2 מועד: 1 מטלה: 1
 קודס: 02 212 99 דיני משפחה

המחברת נבדקה ביום: _____

הציון: _____

חתימת המרצה: _____

מס' סידורי _____ מתוך _____ מחברות

הוראות לנבחן

1. הבחינה. תלמיד שעזב את האולם אחרי חלוקת השאלונים או לא מסר את מחברתו עד תום הבחינה או מסר מחברת ריקה - דינו כדין נכשל.
2. קריאת השאלון מותרת רק לאחר קבלת רשות המשיג/ה.
3. יש לכתוב את התשובות בדיו, בכתב ברור ונקי על עמוד אחד של כל דף. אין לכתוב בשוליים, הכותב טיוטה יקדיש לה את הצד הימני של המחברת ואת ההעתיקה הנקיה יכתוב בצד השמאלי. את הטיוטה יש למחוק בהעברת קו. אסור לתלוש דפים מן המחברת.
4. נבחן שעבר עברת משמעת ו/או אי ציות להוראות הכתובות והנחיות המשיג/ה יועמד לדין משמעת.
5. משך זמן הבחינה מצויין בראש השאלון. עם הודעת המשיג/ה כי תם הזמן, על הנבחן להפסיק את הבחינה, למסור את המחברת עם השאלון ולצאת מאולם הבחינה. מחברת שלא נמסרה בתום ההודעה לא תיבדק.
6. אחזקת מכשיר טלפון סלולרי (אפילו סגור) ברשות הנבחן, מביאה לפסילה מיידית של הקורס.

7. עליך להבתן בחדר בו הנך רשום.
8. הנח ליד המשיג/ה בבחינה את כל חפציו האישיים כגון: תיקים, ספרים, מחברות, מכשירים סלולריים, קלמרים וכו'. השימוש במחשב נייד אסור.
9. אסור להחזיק בהישג יד חומר הקשור לבחינה/לקורס אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המרצה ורק בהתאם למותר.
10. מסור למשיג/ה על הבחינה תעודת זהות וכרטיס נבחן חתום ותקף לסמסטר בו מתקיימת הבחינה.
11. היציאה לשירותים במהלך הבחינה בהתאם להנחיות המשיג/ה. נשים בהריון ונכחנים באישור מתאים רשאים לבקש מהמשיג/ה לצאת. היציאה בלינוי המשיג/ה ובהתאם לנוהלי האוניברסיטה.
12. נבחן היוצא ללא רשות מכל סיבה שהיא מחברתו תפסל ותועבר לועדת משמעת.
13. יש להישמע להוראות המשיג/ה. אין לעזוב את חדר הבחינה ללא קבלת רשות. חל איסור מוחלט לפנות לנכחנים אחרים בכל עניין ודבר. בכל עניין פנה למשיג/ה.
14. בתחילת הבחינה מלא את פרטיך האישיים ע"ג המחברת. תלמיד שקיבל לידיו שאלון ואין ברצונו להיבחן, חייב להמתין 1/2 שעה בכיתה מתחילת

בה/3ה

ועדת המשמעת מזהירה!

נבחן שיימצאו ברשותו חומרי עזר

אסורים או ייתפס בהעתיקה,

ייענש בחומרה עד כדי

הרחקתו מהאוניברסיטה.

שנה לילי 2016 סמסטר 2 מועד א

מס' קורס 99-212-02

מחלקה מסלול תאריך 3.7.16

המרצה פאול האהלין-קצור' - בר

מבחן חלק (אם הבחינה בשני חלקים)

הוראות לנבחן בנושא סריקה:

אין לכתוב במחברת בעפרון. יש לכתוב בעט בצבע כחול כהה או שחור בלבד. אין להשתמש בנוזל מחיקה (טיפקס). אין לכתוב בשוליים משני צידי הדף. מחברת בכתב מרושל משפיעה על תוצאות הסריקה.

שם לבל! השוליים יחתכו לפני הסריקה. לכן, חל איסור מוחלט

פתרון למבחן בדיני משפחה, מרצה: פרופ' רות הלפרין-קדרי, מועד א תשע"ו

<p>מעובדות הארועון עולה שיש חוסר וודאות לגבי התקיימות תנאי פקי ההמרה, ולכן כפתרון יש צורך לפצל בין האפשרויות: מצב בו מתקיימים תנאי הפקי, לעומת מצב בו לא מתקיימים תנאי הפקי וההשלכות שנובעות משני המצבים הללו: אם שמחה איננה יהודיה, הדבר מעורר קושי הן ברמת הסמכות, הן ברמת המהות. לביד"ר כנראה אין סמכות, ולא ברור האם הנישואין תקפים. כמו כן, לא ברור מהעובדות האם הנישואין נרשמו אצל פקיד הרישום, ויש להתייחס לשתי האפשרויות השונות: מצב בו התקיים רישום לעומת מצב בו לא התקיים רישום, וכל המשמעויות שנובעות מכך בשתי הסיטואציות. כאן אי-הבהירות נוגעת רק למישור המהות. בכל מקרה, כל אחד מהפיצולים יוביל בסופו של דבר למסקנה שיש לנתח את המצב בהתאם לפרמטרים של ידבי"צ (במילים אחרות, גם אם לא ברור תוקף הנישואים, ואו לא ברורה משמעות אי-רישום, בכל אופן שמחה וששון ניהלו חיי משפחה במשק בית אחד תקי ארוכה, ויש לדון בהם כידבי"צ).</p>	
<p>בחינת תנאי ס' 1 לחשבד"ר: ענייני נישואין וגירושין; בישראל; אזרחי המדינה או תושביה; יהודים - ששון יהודי, אך עולה שאלה- האם שמחה היא יהודיה. בנקובסקי - עי"מ שלביד"ר תהיה הסמכות לדון, יש צורך ששני בניה"ו יהיו יהודים ודאי, ולא ספק יהודים.</p>	
<p>בחינת המרת הדת של שמחה:</p>	
<p>* חלופה 1: תנאי פקודת ההמרה אינם מתקיימים: אם יקבע כי הגיור אינו תקף, כלומר שמחה אינה יהודיה - פסיקת ביד"ר תהיה מבוטלת מחמת חוסר סמכות.</p>	
<p>בנוס - למרות שהעדה המוסלמית אינה מופיעה ברשימת העדות הדתיות בתוספת השניה לדברה"מ, לפי הפסיקה- גם המרת דת בין הדת המוסלמית לבין אחת העדות הדתיות מהרשימה תיבחן ע"פ פק' העדה הדתית (המרה).</p>	
<p>בחינת תנאי פק' ההמרה: 1. קבלת תעודת אישור מראש העדה הדתית אליה מעוניין האדם להצטרף. 2. הצגת תעודת האישור בפני הממונה על המחוז שבו אותו אדם יושב. 3. רישום המרת הדת ע"י הממונה על המחוז ומתן תעודת אישור על הרישום.</p>	
<p>במקרה שלנו, לא ברור אם התקיימו תנאי הפקי. במידה והתנאים לא התקיימו, מאחר ורישום המרת הדת הוא מהותי וקונסטיטובי, הרי שכן עוד לא נרשמה המרת הדת, אין להמרה תוקף משפטי, כלומר, לפי הדין האזרחי, שמחה היא מוסלמית.</p>	
<p>בהתאם לתנאי ס' 55 לדברה"מ, לא ניתן יהיה לפנות לביד"ר מבלי לקבל את הסכמת נשיא ביהמ"ש העליון קודם לכן. לכן לביד"ר לא תהיה סמכות לדון בנושאים השונים אלא אם נשיא העליון הסכים לכך.</p>	
<p>במידה והמרת הדת לא תקפה - בג"ץ בני נוח - מתקבלת העמדה לפיה בבחינת תוקף הנישואין יש לפנות לכללי המשפט הביני"ל הפרטי האנגליים, שנקלטו במשפט הישראלי דרך סימן 46 לדברה"מ. בשאלות של צורה מוחל חוק מקום עריכת הנישואין, ובשאלת כשרות הצדדים להנשא - מוחל חוק אזרחותם של בניה"ו בעת עריכת הנישואין - כללי ברירת הדין בישראל. לפי הדין האישי, אין תוקף לנישואים בין יהודי לבין לא יהודיה. לכן, הנישואין הללו לא תקפים.</p>	
<p>פס"ד נישואי רומניה - הסוגיה נותרת בצ"ע. ברק באוביטר - נוטה להכיר בנישואי תערובת הנערכים בחו"ל והתקפים לפי דין מקום עריכתם. עמדה זו מבוססת על הגישה לפיה יש להכריע בשאלת תוקף של הנישואין, הן מבחינת הצורה והן מבחינת הכושר, בהתאם לדין מקום עריכתם.</p>	
<p>פונק שלזינגר ובן-ארי ושומן - יש להבחין בין תוקף הנישואין לבין רישום. לעניין רישום הנישואין, במידה ובניה"ו נישאו במדינה המכירה בנישואין אזרחיים - קיימת תובה לרושםם. יישום: בניה"ו נישאו בקפריסין, המכירה בטקס נישואין מסוג זה. משכך, לפקיד הרישום אין שק"ד ועליו לרשםם כנישואים.</p>	
<p>בנוס - מכיון שמדובר בנישואי תערובת שנערכו בחו"ל, רלוונטי חוק השיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות ביני"ל), לפיו ענייני התרת נישואין, שאינם בשיפוט הייחודי של ביי"ד דתי יהיו בשיפוטו של בעי"ש לענייני משפחה.</p>	
<p>* חלופה 2: תנאי פקודת ההמרה מתקיימים: ככל ששמחה עומדת בכל תנאי פקי ההמרה, והגיור הסתיים ברישום כדן, הרי שגיוורה יהיה תקף, ומההיבט של הדרישה לכך שבניה"ו יהודיים, תהיה לביד"ר סמכות.</p>	
<p>עולה השאלה האם הנישואין נרשמו - יש להסביר מה הנפקות המשפטיות של רישום הנישואין - במקרה של רישום - מדובר במצב שהניתוח המשפטי שלו הוא של נישואין אזרחיים, לעומת מקרה של העדר רישום - בו כנראה מדובר בידבי"צ, גם אם הנישואין תקפים, אך יתכן שיהיה מקום לנתח גם עי"ב של נישואין של ממש.</p>	
<p>* אפשרות 1- בני הזוג נרשמו אצל פקיד הרישום- נבחן לפי מצב של נישואין אזרחיים:</p>	
<p>בג"ץ 58/08 (פרשת 15 הדקות) - ששון הקדים בתביעה לביד"ר בענייני רכוש, משמורת, מזונות אשה, ומזונות ילדים. לכן, לפי מבחן הזמן- לביד"ר הסמכות לדון בנושאים הללו.</p>	
<p>בחינת תנאי ס' 3 לחשבד"ר:</p>	
<p>האם תביעת הגירושין כנה? ע"מ תורג'מן - לא ברור האם בכתב התביעה פורטה עילה הלכתית לגירושין. אבל, ניתן לטעון כי מדובר בנישואין אזרחיים ולכן אין צורך בעילת גירושין הלכתית אלא די בקרע בלתי ניתן לאיחוי, בהתאם לפס"ד בני נוח.</p>	
<p>האם הכריכה התבצעה כדן? האם ניתן לכרוך מזונות ילדים (רי דיון להלן).</p>	
<p>האם הכריכה כנה? בג"ץ 5747/03 - תעלה שאלה לגבי כנות הכריכה, כי הרכוש כלל לא פורט בתביעה.</p>	
<p>מירוץ הסמכויות: בג"ץ פייג-פלמן - כל עוד לא הכריעה אף ערכאה בשאלת הכריכה, תוכל כל ערכאה, לפי שק"ד, לעכב את הדיון בתביעה שהוגשה בפניה, עד שהערכאה המקבילה תחליט בשאלת תוקף הכריכה. אם אחת הערכאות כבר הכריעה בשאלת הכריכה, על הערכאה המקבילה להימנע מלדון בכך, לאור עקרון הכיבוד ההדדי, אלא אם מתקיים "טעם מיוחד" שמצדיק זאת. כבר נקבע כי עקרון הכיבוד ההדדי אינו בבחינת עקרון נימוסי ותו לא, אלא הינו חיוני לצורך מערכת שיפוט תקינה.</p>	
<p>ביד"ר קבע שיש לו סמכות לדון בסוגיות שנכרכו, ולכן נבדוק האם מתקיים טעם מיוחד- פגם חמור היורד לשורש הסמכות- ביד"ר לא נימק תחלטתו; לא התקיים דיון מקדים ונפרד לגבי תנאי הכריכה; נכרכה סוגיה שיתכן שאינה ניתנת לכריכה- מזונות הילדים- לעיל. העדר יצוג משפטי לשמחה בדיון. בנוס- קיים דיון במעמד צד אחד. לא ניתנה לשמחה זכות טיעון.</p>	

✓	דיון בסוגיות השונות - הסמכות והדין שיחול:
✓	תביעת הגירושין - פס"ד בני נוח - נפסק כי אין צורך בגט, אך יש צורך בפסי"ד שמורה על סיום הנישואין. אלא שחלק ניכר מביד"ר בכל זאת כן דורשים גט גם בנישואין אזרחיים. בעניין תביעת הגירושין, הסמכות לביד"ר בלבד.
✓	פס"ד בני נוח - עילה מספקת היא קרע בלתי ניתן לאיחוי.
✓	האוביטר של ברק - לא ניתן לכרוך דבר בתביעות גירושין כשמדובר בנישואין אזרחיים. מנגד, גישת ביה"ד בנתניה
✓	מזונות אשה: התביעה נכרחה לביד"ר, ולכן לו הסמכות. הדין החל. הבעל מחוייב במזונות אשתו עד לגט.
✓	בנוס - קיימת הסתייגות בפסיקה לחייב במזונות אשה לפי הדין הדתי כשמדובר בנישואין אזרחיים.
✓	מזונות אזרחיים: פסיקתו של ברק במסגרת פלונית 8256/99 - מזונות מכוח בסיס חוזי (הסכם ולא סטטוס); פרשת סלומון - מזונות לאור ח"י: כבוד האדם וחירותו; מזונות לאור עקרון תוה"ל, דרישת ההגינות והיושר בין הצדדים.
✓	משמורת: לביד"ר הסמכות - כרוכה מעצם טיבה וטבעה לתביעת הגירושין (שועבך וינטר). הדין החל
✓	מזונות ילדים: התייחסות להלכת שרגאי ומנגד לבג"ץ 5933/14 פלונית של הנדל. דנג"צ 6454 פלונית. הדין החל.
✓	תביעה רכושית: ע"א גולדמן - יש לכרוך במפורש. אם יוחלט שהכריכה עמדה במבחן המשולש, הסמכות לדון בסוגיית הרכוש תהיה לביד"ר, כיון שנכרכה לגירושין (אם תתקבל עמדת ביד"ר בנתניה). הדין החל.
✓	דיון בחלוקת הרכוש: דיון באיזון משאבים לפי חוק יחסי ממון
✓	בניה"ז נישאו לאחר 74 ולכן חל ח"י"מ.
-	עולה שאלה - האם ח"י"מ חל על נישואין אזרחיים? ניתן לטעון שברגע שיש רישום ונדרש גט, ח"י"מ אכן חל.
✓	ס' 5 לחוק - חל הסדר איזון המשאבים - הסבר משמעותי.
-	תיקון מס' 4 לחי"מ - אפשרות להקדים את מועד האיזון טרם מתן הגט בהתקיים אחת הנסיבות בחוק.
✓	הכספים בחשבונות הבנק
✓	בית המגורים בצהלה שנרשם ע"ש ששון
-	נכסים עיסקיים
✓	הבית בגילגוליה: ס' 5(א)1 - החרגת נכסים שהתקבלו בירושה. מנגד, אין בהוראותיו של ס' 5 כדי למנוע יצירת שיתוף בנכס ספציפי לפי הדין הכללי החל. בחינת כוונת הצדדים, שיקולי הגינות וכו'.
✓	ס' 8 - אפשרות לבצע חלוקה שונה התייחסות לגילגוליה (לצאתה לפי ס' 8, ולא תכנסותה הדין ס' 8): פס"ד 8928/06 - בגידה אינה בגדר נסיבות מיוחדות, המצדיקה סטייה מכלל איזון המשאבים בהתאם לס' 8.
✓	נכסי קריירה ומוניטין של ששון - והתייחסות להבדל בין ידב"צ לזוגות נשואים.
✓	בע"מ 8206/14 פלונית נ' פלוני (2015) - מקום שבין בניה"ז שוררת שיתופיות מוחלטת (שיתופיות לשיעורין), נוכח העובדה שאחד מבניה"ז מקיים מערכת זוגית מקבילה במהלך תקופת הנישואין, בידיעת הצד השני, יש מקום לתת לכך ביטוי גם באופן חלוקת הנכסים, תוך שימוש בהוראות ס' 2(8) לחי"מ, וקביעה במסגרתו של איזון נכסים שאינו בדרך של מחצה על מחצה.
✓	הטענה שמדובר בשיתופיות מוחלטת תתחזק בעקבות העובדה שששון שמר על הפרדה רכושית.
✓	* אפשרות 2 - בני הזוג לא נרשמו אצל פקיד הרישום - בשאלה לא נזכר כי הצדדים נרשמו כנשואים, ויש להעלות אפשרות בהם לא נרשמו. במקרה כזה יש לנהל דיון בשאלה ממתי יכולים בני הזוג להיחשב ידב"צ ובהשלכות:
✓	המבחנים מהפסיקה - משק בית משותף, חיי משפחה. יישום: חיים משותפים תחת קורת גג אחת, והבאת ילדים משותפים.
✓	בנוס - טענה שבשנים האחרונות ששון התגורר חלקית עם שמחה - בעייתיות ביסוד משק בית משותף. מנגד, פס"ד 3497/09.
-	התייחסות להולדת הילדים כאינדיקציה חזקה.
✓	בנוס - היקש לפס"ד סיגל ביטון - לפי ריבלין החלטתם של בני הזוג להינשא מחזקת את ראייתם כידב"צ.
✓	השלכות ההכרה בהם כידב"צ לעניין חלוקת הרכוש - אם היו ידב"צ, יש לבחון האם חלה הלכת השיתוף.
✓	יש לבחון את אומד דעת הצדדים וכוונתם הסובייקטיבית - כיצד ראו את הקשר ביניהם ע"פ נסיבות העניין.
✓	ניתן לטעון שבהתאם לפסיקת בימ"ש השלום (שהוזכרה בכיתה), הצדדים שמרו על הפרדה רכושית, ולא היתה כוונה ליצור שיתוף כלכלי - חשבונות בנק נפרדים, דיווח על כל הוצאה למען קבלת החזר, לא רכשו נכסים משותפים - ולכן, אין שיתוף.
-	הביקורת שניתן להשמיע ושהובאה בכיתה - יש לבחון את הרציונל של הלכת השיתוף. המגמה היא עזיבת הבסיס החוזי-הסכמי, והליכה לכיוון הרציונל הנורמטיבי, שמטרתו היא עשיית צדק חלוקתי. ולכן גם בנסיבות כאלה, במיוחד של נישואין ארוכי טווח וילדים משותפים, בהחלט יש מקום להחיל את השיתוף.
✓	בחינת הנכסים: הכספים בחשבונות הבנק, הבית בגילגוליה, הבית בצהלה
✓	הנכסים העיסקיים
✓	הון אנושי - (פסה"ד של ריבלין על ההון האנושי).
✓	מזונות אזרחיים

פרוינט בעיטה

טל. 03-5604070